

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

Караченцев Ю.І., Кравчук Н.О., Тиха І.А. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	85
Кармазіна І.С., Чернобай Л.В., Ісаєва І.М. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	87
Каук О.І., Крупеня В.І. ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ ПІДХОДУ НАДАННЯ МАТЕРІАЛУ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ДОМІНУВАННЯ ВИДУ ПАМ'ЯТІ.....	88
Кисільова Т.О., Фоменко О.З. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ MOODLE ТА GOOGLE MEET ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ НА НАПРЯМКУ МЕДИЧНА ТА БІОЛОГІЧНА ФІЗИКА, МЕДИЧНА ІНФОРМАТИКА В ДНІПРОВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	90
Кіржнер Г.Д., Рудіченко В.М., Соколенко А.Л. ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАСОБІВ ДОСТУПУ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ БАГАТОЦЕНТРОВИХ РАНДОМІЗОВАНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ФАРМАКОТЕРАПІЇ В ПРОВЕДЕННІ ОНЛАЙНОВИХ Й ОФЛАЙНОВИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЕРЖАВНОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ НА БАЗІ ВЛАСНИХ КЛІНІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.....	92
Коваленко Н.І., Одушкіна Н.В., Шевчук В.А. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК СФЕРА ПРОЯВУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.....	94
Коваленко Т.І. ЛЕКЦІЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНА ФОРМА НАВЧАННЯ.....	96
Ковальцова М.В., Мирошніченко М.С., Патинко Є.А. ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	98
Кожина Г.М., В'юн В.В., Гайчук Л.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ СТАНІВ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	99
Кожина Г.М., Стрельнікова І.М., Терьошина І.Ф. ІНТЕРАКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ В СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР БАКАЛАВРІВ ТА МАГІСТРІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ.....	101
Комар О.М. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ АУДІОВІЗУАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ЕТАПАХ БАГАТОСТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ.....	103

2. Аршава І.Ф., Капшукова О.Г. Психологія здоров'я: навчальний посібник: Д.: ВРК ДНУ, 2006. 92 с.

3. Занковский А.Н. Профессиональный стресс и функциональные состояния. Психологические проблемы профессиональной деятельности. М.: Наука, 1991. С.144–160.

**ІНТЕРАКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ
В СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР
БАКАЛАВРІВ ТА МАГІСТРІВ
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАДАННЯ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ**

Кожина Г.М., Стрельникова І.М., Терьошина І.Ф.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Високі вимоги до стандартів вищої медичної освіти повинні залишатися незважаючи на часи важких випробувань та болючого реформування медичної допомоги в Україні.

Задля продовження освітнього процесу в країні, яка більше року знаходиться в стані війни, постійних обстрілах, дефіциту електрики та інтернету, заporукою виживання є не тільки збереження здобутків вітчизняної педагогіки, а й імплементація найкращих сучасних європейських та світових стандартів навчання студентів у медичних ЗВО.

Якість клінічної підготовки студентів медичних сестер бакалаврів та магістрів в умовах дистанційного навчання дещо обмежена, але в той же час з'являється безліч можливостей для творчого підходу та реалізації «Міжнародних стандартів медичної освіти», прийнятих Всесвітньою організацією охорони здоров'я та Всесвітньою медичною асоціацією [4, 5]. Враховуючи сучасні вимоги до навчальних програм професійної медичної підготовки, необхідно багато уваги приділяти формуванню професійних компетенцій та спроможності студентів медичних сестер рівнів підготовки бакалавр та магістр використовувати теоретичні знання, вміння та навички для вирішення практичних завдань безпосередньо на робочому місці. Зараз не викликає сумнівів ефективність використання інтерактивної моделі навчання на всіх етапах засвоєння теоретичних та практичних знань з інтеграцією систем симулятивного навчання в освітній процес [1, 3].

Метою інтерактивного навчання є заохочення бажання студентів медичних сестер до оновлення і виховання їх як майбутніх успішних професіоналів [2, 6]. На кафедрі психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи у 2020 році проведено інтеграцію інтерактивної моделі навчання в освітній процес. Кафедрою накопичено великий досвід цієї роботи і виокремлено переваги інтерактивного навчання, які полягають у можливості розкриття викладача як організатора та консультанта, що, у свою чергу, сприяє формуванню партнерства між ним та студентами та в студентському середовищі. При цьому викладач та студент є рівноправними суб'єктами навчання. Ця модель дає можливість контролювати рівень засвоєння знань студентами медичними сестрами та засвоєння знань на високому рівні. За досвідом нашої кафедри інтерактивне навчання створює комфортні умови до засвоєння теоретичних та практичних знань та

умінь, завдяки чому кожен студент відчуває успішність та інтелектуальну спроможність. Навчальний процес у цих умовах відбувається у вигляді постійної активної взаємодії всіх студентів, де і викладач, і студент є рівнозначними та рівноправними суб'єктами навчання.

Психічні та поведінкові розлади пояснюються за допомогою біопсихосоціальної моделі, де вплив соціальних факторів відіграє значну роль і часто є тригером виникнення психічних порушень. Потужний вплив соціальних стресорів (війна, вбивства, поранення, каліцтва, військові злочини, втрата майна, руйнування житла, втрата близьких, вимушене розлучення, полон, насильницька депортація тощо) збільшує частоту виникнення психічних розладів серед українського населення і, у свою чергу, збільшує потребу у підготовці кваліфікованих медичних фахівців. Цим спеціалістам необхідні сучасні знання для надання психіатричної допомоги військовим, біженцям, внутрішньо переміщеним особам різних вікових груп, іншим категоріям громадян, особливо при виникненні невідкладних психіатричних станів. Із використанням інтерактивної моделі навчання студенти медичні сестри бакалаври та магістри мають змогу працювати з реальним клінічним матеріалом і закріплювати та опрацьовувати отримані теоретичні знання на практичних заняттях для встановлення сестринського діагнозу, визначення лікувальної тактики при наданні сестринської допомоги, відпрацювання деяких сестринських маніпуляцій. Кафедрою створена велика база даних щодо сучасної клінічної нозології. Це історії хвороб пацієнтів, які знаходилися або знаходяться на лікуванні в КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, КНП ХОР «Обласна клінічна наркологічна лікарня» та були консультовані співробітниками кафедри. Після аналізу клінічного матеріалу, були внесені зміни в анамнестичні дані хворих, проведена корекція скарг, психічного статусу, об'єктивного обстеження та психодіагностичного обстеження, що може допомогти обрати правильну діагностичну та лікувальну тактику. Оброблений клінічний матеріал був оформлений у вигляді портрету пацієнта, клінічних кейсів, рольових ігор, імітаційних ігор, презентаційного матеріалу, тестових завдань, тематичних дискусій.

Проводячи організацію навчального співробітництва в умовах військового стану та дистанційного навчання, кафедра додатково почала використовувати сервіс Nearpod. Завдяки Nearpod викладач може ділитися зі студентами навчальними матеріалами, тематичними відео, презентаціями тощо за допомогою мобільного телефону. Їм для цього навіть не обов'язково мати власний аккаунт. Студент може забути про що завгодно, але не про свій смартфон. Викладач висилає студентам на мобільний телефон код презентації і вони підключаються через мобільні телефони. Завдяки цьому додатку можна працювати в режимі навчального заняття або в режимі домашнього завдання. В режимі навчального заняття викладач пояснює матеріал та самостійно перегортає слайди презентації, викладає тести, відкриті запитання, пояснює навчальні відео. Якщо використовуємо додаток Nearpod в режимі домашнього завдання, студент за посиланням викладача відкриває інтерактивну презентацію у смартфоні у свій вільний час або коли є доступ до інтернетмережі та працює з презентацією самостійно, перегортаючи слайди, розбирає практичні завдання, опрацьовує клінічні кейси. У викладача з'являється звіт про виконану роботу. Можна подивитися, які саме слайди студент побачив, на які питання

відповів правильно, а на які неправильно, з якими навчальними відео працював. Використання цього додатку виявилось дуже зручним та ефективним в умовах відсутності регулярного електропостачання та інтернету, студент може працювати, коли з'являється ця можливість, а пара вже закінчилася. Викладач може оцінити не тільки факт виконання завдання, його правильність або кількість помилок, а взагалі чи заходив студент у цей додаток і з якою частиною матеріалу працював. На наступному практичному занятті викладач разом зі студентами розбирають різні клінічні ситуації, правильність обраної тактики при наданні допомоги, спільно вирішують складні питання на основі аналізу отриманих даних та клінічні ситуації.

Таким чином, впровадження інтерактивної моделі навчання в освітній процес студентів медичних сестер бакалаврів та магістрів на кафедрі психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, довело свою ефективність та необхідність, особливо в умовах військового стану. Студенти демонструють не тільки зацікавленість та активну позицію в отриманні знань, але і користуються попитом і повагою серед стейхолдерів, як перспективні спеціалісти.

Перелік використаних джерел

1. Understanding the role of digital technologies in education: A review/ Abid Haleema, Mohd Javaida, Mohd Asim Qadrib, Rajiv Suman/ <https://doi.org/10.1016/j.susoc.2022.05.004>
2. The use of educational technology for interactive teaching in lectures. January 2021 Annals of Medicine and Surgery 62(1) DOI: 10.1016/j.amsu.2021.01.051
3. E. Abdel Meguid, M. Collins, Students' perceptions of lecturing approaches: traditional versus interactive teaching, Adv. Med. Educ. Pract. 8 (2017) 229–241, <https://doi.org/10.2147/AMEP.S131851>.
4. J. Kretchmar, Research starters – education: EBSCO. EBSCO information services, inc. <https://www.ebsco.com/products/research-databases/research-starters-education>. Published 2018. Accessed December 8, 2020.
5. M.E. Lawless, S.W. Kanuch, S. Martin, et al., A nursing approach to self-management education for individuals with mental illness and diabetes, Diabetes Spectr. 29 (1) (2016) 24–31, <https://doi.org/10.2337/diaspect.29.1.24>.
6. L. Southcombe, Innovation in surgical education, European Medical Journal (2020). <https://www.emjreviews.com/gastroenterology/congress-review/innovation-in-surgical-education/>. (Accessed 21 January 2021).

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ АУДІОВІЗУАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ЕТАПАХ БАГАТОСТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ

Комар О.М.

*Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова,
м. Вінниця, Україна*

В умовах приходу до вищої школи нового покоління молоді, які по-іншому сприймають інформацію, постає необхідність у використанні інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій. Саме їх застосування дає змогу забезпечити взаємодію як на особистісному, так і на онлайн рівні між усіма учасниками освітнього процесу.